

tionalbanken paa en af de Maader, Lovforslaget indeholder. Men naar Talen er om Forlængelse af Oktrojen, staar det jo Lovgivningsmagten ganske frit, om den vil nøjes med det, man fandt at kunne nøjes med i 1818, eller om den vil kræve noget mere, hvilket uden Tvivl er i Overensstemmelse med Tidens Krav og med den Bevægelse, man har fulgt i alle andre Lande. Og jeg skal i den Henseende tillade mig atter at henvise til Forholdene i den tyske Rigsbank, hvor Statsmagten har langt, langt større Indflydelse paa Bankens Anliggender, end der her er Tale om, og langt større, end man overhovedet, her til Lands i alt Fald, vilde tænke sig rigtigt. Naar det siges i Betænkningen, at Rigsbanken i Virkeligheden er en Statsbank, skal jeg ikke tvistes om Ordene. Jeg skal dog henvise til — jeg ved i alt Fald ikke bedre —, end at den tyske Rigsbank er et privat Aktieselskab, hvor private Personer eje Aktierne, men hvor det er Staten, der faktisk har hele Ledelsen. Sammenligningen mellem de to Banker, Nationalbanken og den tyske Rigsbank, som private Interessentskaber, er, synes det mig, ganske adækvat. Og derfor synes det mig ogsaa, at det var ganske korrekt, at jeg her henviste til, hvorledes man i en ganske overordentlig Grad er varsom med at give Staten en alt for stor Indflydelse paa Nationalbankens Anliggender. — Jeg skal hermed fraaade Ændringsforslagene Nr. 3, 6 og 7, og for saa vidt ogsaa Nr. 8, der i saa Fald bliver overflødig, idet man da vil kunne henholde sig til den Bestemmelse, der allerede findes i Forslaget.

Ordføreren (P. G. C. Jensen): Paa Grund af den fremrykkede Tid skal jeg fatte mig i den størst mulige Korthed og kun fremsætte nogle Bemærkninger i Anledning af et Par af den ærede Ministers Udtalelser.

Jeg skal med Hensyn til Ændringsforslag Nr. 2 og dets Betydning tillade mig at bemærke, at det dog er noget mere end en Ordforandring; thi saaledes som Ordene hidtil lode, bleve de opfattede og forstaaede saaledes af Nationalbanken, at man kun rent undtagelsesvis kunde gøre det, der her er Tale om. Man vilde trykke sig ved at gøre det, medens man nu faar mere fri Hænder. Det er i alt Fald Meningen med denne Omredaktion.

Men hvad jeg egentlig vil beskæftige mig med, er den højtærede Ministers Indvendinger mod Ændringsforslagene Nr. 3

og 6. Hvad det første angaar, om hvorvidt man skal lade § 8 blive staaende eller ej, om man skal give Finansministeren Adgang til at komme til Stede og deltage i Afgørelsen om Forandring af Diskontosatserne eller ikke, maa jeg sige, at jeg for mit Vedkommende betragter denne Bestemmelse som i allerhøjeste Grad overflødig. Nu har Nationalbanken virket i omtrent 90 Aar, og man har aldrig følt Savnet af, at man ikke fik den Visdom med, som Finansministeren var i Stand til at komme med om disse Anliggender. Nu ere vi pludselig komne til, at det skulde være nødvendigt — maaske fordi vi have faaet denne Finansminister, som vi nu have, det ved jeg ikke. Men i alt Fald forekommer det mig at være en ganske overflødig Ting at drage Finansministeren ind i disse Anliggender, som han i Virkeligheden ikke har noget med at gøre. Man kan ikke sige, at det, hvorledes Diskontoen sættes, vedrører Finansbestyrelsen; det gør det dog virkelig ikke mere, end det interesserer alle andre større Institutioner og finansielle Forhold. Jeg synes ikke om det, fordi det er overflødig, og fordi jeg principielt er imod, at Staten indblandes i Ting, som ikke vedkomme den. Man kan sige, at det er meget vigtigt for Samfundet, men det kommer ikke Staten ved.

Og noget lignende gælder Ministerens Udtalelse om, at man skulde have 2 kongevalgte Direktører. Maa jeg derom sige, at da Oktrojen blev given, bestemtes der kun, at der skulde være en Direktør, uagtet der den Gang var meget store Interesser, der stode paa Spil for Staten, Interesser, som nu aldeles ikke ere til Stede. Nationalbanken skulde nemlig overtage Rigsbankens, Statsbankens, Aktiver og Passiver og indfri hele Rigsbankens Gæld, altsaa befri Statskassen for det. Det var noget, der havde Betydning, det drejede sig om Millioner. Det drejede sig i den Grad om Millioner, at ærede Medlemmer ville vide, at der langt senere, jeg tror oppe i 40erne, opstod en meget stor Proces mellem Stat og Nationalbank, den saakaldte 12-Millions-Sag, som netop udsprang af de Forpligtelser, som Nationalbanken den Gang havde paataget sig. Den Gang var der noget at tale om. Da var der Tale om, at Staten virkelig havde Interesser; Statens pekuniære Interesser i, hvorledes Nationalbanken blev styret, vare meget betydelige. Nu ere de aldeles forsvindende, nu eksistere de saa at sige aldeles ikke. Staten har ikke stort mere